

ЗАКОН О ЗАШТИТИ СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се систем заштите становништва од заразних болести, мјере које се обавезно спроводе ради спречавања и сузбијања, елиминације и ерадикације заразних болести, права и обавезе републичких органа, органа јединице локалне самоуправе, здравствених установа, других правних лица, предузетника и физичких лица у поступку спровођења мјера за спречавање и сузбијање заразних болести, као и друга питања од значаја за заштиту становништва од заразних болести.

Члан 2.

(1) Заштита становништва од заразних болести је од општег интереса за Републику Српску (у даљем тексту: Република).

(2) Заштита становништва од заразних болести је организована и свеобухватна активност друштва са циљем спречавања и сузбијања, одстрањивања и искорјењивања заразних болести.

Члан 3.

(1) У циљу заштите становништва од заразних болести републички органи, органи јединице локалне самоуправе, правна лица, предузетници и физичка лица дужни су да планирају и предузимају мјере за спречавање и сузбијање, елиминацију и ерадикацију заразних болести утврђених овим законом.

(2) Посебну улогу у заштити становништва од заразних болести имају здравствене установе, здравствени радници и здравствени сарадници, а у превенцији зооноза и ветеринарске организације и ветеринарски радници.

(3) Сваки грађанин Републике дужан је да се лијечи од заразне болести која може угрозити здравље других лица, да у складу са препорукама надлежних институција и здравствених установа предузима мјере за заштиту других лица, те да омогући и учествује у спровођењу мјера одређених овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

(4) Лице обољело од заразне болести, односно носилац узрочника заразне болести дужно је да даје истините податке током епидемиолошког испитивања и да се придржава одређених мјера и упутстава здравствене установе, односно налога доктора медицине, нарочито оних који се односе на спречавање преношења заразне болести.

(5) Установе и организације из става 2. овог члана дужне су да све податке о лицима обољелим од заразних болести, односно лицима носиоцима узрочника заразних болести и контакт особа прикупљају, обрађују и евидентирају разврстане по полу и узрасту.

Члан 4.

(1) Поједини изрази употребљени у овом закону имају сљедеће значење:

1) заразна болест је болест изазвана специфичним узрочним агенсом која настаје као посљедица преноса агенса или његових токсичних продуката са зараженог лица или другог резервоара/извора инфекције на осјетљивог домаћина, директно са лица на лице или индиректно преко загађене хране, воде, предмета опште употребе, прелазног домаћина, вектора или неживе природе, те размјеном течности која је контаминирана узрочником заразе,

2) узрочник заразне болести је микроорганизам или његов токсични продукт, паразит, вирус или прион,

3) контакт је лице које је било изложено случају заразне болести, животињи или загађеној животnoj средини на такав начин да је постојала могућност заражавања,

4) резервоар инфекције је свако лице, животиња, инсект или други зглавкар, биљка, земљиште, вода или супстанција, као и њихова комбинација, у којој узрочник заразне болести нормално живи и размножава се, од кога му примарно зависи преживљавање, и гдје се размножава на такав начин да се може пренијети на осјетљиво лице,

5) извор инфекције је лице, животиња, предмет или супстанција са које се узрочник преноси на осетљиво лице,

6) носилац узрочника (клицоноша) заразне болести је лице или животиња која носи узрочнике заразне болести, а нема присутне симптоме и знаке болести и представља резервоар инфекције,

7) посебно опасне заразне болести су заразне болести које због масовности оболијевања и/или високе стопе морталитета могу представљати озбиљну и директну опасност за јавно здравље на републичком и међународном нивоу, као што су инфлуенца узрокована новим подтипом вируса инфлуенце, тешки акутни респираторни синдром, полиомијелитис узрокован дивљим полио вирусом, велике богиње, жута грозница, куга и вирусне хеморагичне грознице осим хеморагичке грознице са бубрежним синдромом, те нове непознате заразне болести,

8) зооноза је заразна болест од које оболијевају животиње и која се у природним условима може преносити директно или индиректно, са људи на животиње, или као антропозооноза са животиња на људе.

9) епидемија заразне болести сматра се оболијевањем од заразне болести:

1. неуобичајено по броју случајева обољелих лица, времену, мјесту и захваћеној популацији,
2. неуобичајено повећање броја обољелих са компликацијама или смртним исходом,
3. појава два или више међусобно повезаних случајева заразне болести која се никада или више година није појављивала на једном подручју,
4. појава већег броја обољелих лица са фебрилним стањем непознатог узрочника,

10) епидемија од већег епидемиолошког значаја представља појаву тешких клиничких облика заразне болести и/или смрти од заразне болести, при чему постоји опасност од настанка тежих економских и друштвених посљедица, прекограничног преношења болести, као и поновне појаве случајева одстрањене (елиминисане) или искоријењене (ерадициране) заразне болести,

11) пандемија заразне болести је оболијевање од заразне болести која прелази државне границе и шири се на већи дио свијета или свијет у цјелини, угрожавајући људе у свим захваћеним подручјима,

12) систем раног убуњивања је свеобухватан систем надзора над заразним болестима и одговарајућим синдромима инфективне етиологије у циљу брзог откривања новообољелих, упозоравања и предузимања хитних мјера под условима дефинисаним Међународним здравственим прописима,

13) антимикробна резистенција, укључујући резистенцију на антибиотике, означава отпорност микроорганизама на једну или више група антимикробних лијекова који се користе за превенцију и/или лијечење инфекције узроковане овим микроорганизмом, те може да буде урођена (природна) или стечена,

14) инфекција повезана са пружањем услуга здравствене заштите (интрахоспитална инфекција) је инфекција лица настала код пацијента, особља или другог лица у здравственој установи, као резултат реакције организма на присуство узрочника заразне болести који није био присутан приликом пријема, нити је лице било у инкубацији за развој заразне болести,

15) епидемиолошки надзор представља свеобухватно и стално систематско прикупљање података о: заразним болестима, инфекцијама повезаним са пружањем услуга здравствене заштите, антимикробном резистенцијом, као и факторима који доприносе њиховом настанку и преношењу,

16) надзор из тачке 15) овог става обухвата и обраду, анализу и тумачење прикупљених података и упућивање повратне информације учесницима у прикупљању података, разматрање ефеката мјера за спречавање и сузбијање заразних болести, те информисање стручне и друге јавности ради спречавања и сузбијања заразне болести, инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите и антимикробне резистенције,

17) зараженим подручјем сматра се подручје на којем постоји један или више извора заразе и на коме постоје услови за настанак и ширење заразе,

18) угроженим подручјем сматра се подручје на које се може пренијети заразна болест са зараженог подручја и на коме постоје услови за ширење заразе,

19) епидемиолошко испитивање заразних болести је прикупљање и анализа података о факторима који су допринијели настанку утврђене заразне болести,

20) епидемиолошко истраживање је примјена епидемиолошких метода у циљу утврђивања околности које су довеле до појаве заразне болести, затим откривања резервоара, извора и путева преношења заразне болести, као и ризика за даље ширење заразне болести у популацији,

21) истраживање епидемије је епидемиолошки рад у циљу разјашњавања и сузбијања ширења епидемије,

22) тражење контаката је мјера која се спроводи да би се нашла лица која имају ризик од развијања заразне болести или су већ развила заразну болест,

23) здравствени надзор означава здравствене прегледе и епидемиолошко испитивање лица која су била у контакту са лицем обољелим и/или клицоношом од заразне болести, или су боравила у жаришту заразне болести,

24) имунизација је превентивна мјера заштите лица од заразне болести, која се спроводи давањем вакцина и/или имуноглобулина хуманог поријекла, имунобиолошких препарата који садрже специфична антителија и моноклонских антителија,

25) хемиопрофилакса је превентивна мјера заштите лица од заразне болести, која се спроводи давањем лијекова здравим лицима у циљу спречавања настанка заразне болести,

26) изолација је противепидемијска мјера просторног издвајања зараженог лица, током периода заразности, на мјесто и под таквим условима којим се спречава или

ограничава директни, односно индиректни пренос узročника заразне болести са зараженог лица на осјетљиво или друго лице,

27) карантин је мјера ограничавања кретања здравих лица која су била у контакту са обољелим од заразне болести током периода максималне инкубације за ту болест, рачунајући од дана посљедњег контакта са обољелим, са циљем да се спријечи ширење заразне болести,

28) проглашавање епидемије подразумијева мјеру којом се због појаве епидемије већег епидемиолошког значаја одређује заражено и угрожено подручје, одређују јавноздравствене мјере, извршиоци тих мјера и издвајају средства за спровођење ових мјера,

29) одстрањивање (елиминација) заразне болести јесте одсуство клинички испољених облика заразне болести на одређеној територији у условима постојања узročника заразне болести, настало спровођењем мјера надзора ради откривања уноса те заразне болести из других земаља и спровођењем мјера спречавања преношења заразне болести,

30) искорјењивање (ерадикација) заразне болести је потпуно одсуство заразне болести и узročника те болести на одређеној територији, уз спровођење мјера надзора ради откривања уноса те заразне болести из других земаља,

31) спречавање појаве заразне болести јесте скуп мјера које се стално спроводе у циљу предупредивања појаве инфекције или заразне болести,

32) сузбијање заразне болести јесте скуп мјера које се спроводе против већ присутне заразне болести, у циљу смањења њене учесталости,

33) дефиниција случаја је скуп договорених дијагностичких критеријума (клинички, епидемиолошки и лабораторијски) који морају бити испуњени да би се неко лице означило као сумњиво, вјероватно или потврђено лице обољело од заразне болести у одређеној популацији,

34) референтна лабораторија за микробиолошка испитивања је лабораторија која обавља послове здравствене заштите од општег интереса утврђене законом, и то: дијагностиковање, потврђивање и типизацију узročника заразних обољења, успостављена ради лабораторијске подршке систему епидемиолошког надзора, упозоравања и одговора на појаву заразне болести,

35) Међународни здравствени прописи (2005) су прописи Свјетске здравствене организације донесени у сврху побољшавања праћења и одговора на међународне јавноздравствене пријетње,

36) вакцинација путника у међународном саобраћају подразумијева вакцинацију лица у међународном саобраћају против жуте грознице, колере, менингококног менингитиса или других вакцинама превентивних болести у складу са захтјевом земље у коју се путује,

37) озбиљна прекогранична пријетња здрављу је по живот опасна или на други начин озбиљна опасност по здравље биолошког, хемијског, еколошког или непознатог поријекла која се шири или подразумијева значајан ризик од прекограничног ширења, и која може захтијевати координисано међународно реаговање да би се осигурао висок ниво заштите здравља становништва,

38) дезинфекција подразумијева скуп мјера и поступака који се предузимају са циљем уништавања, успоравања раста и размножавања патогених и других микроорганизама на површини тијела, на предметима, материјалима, опреми или у простору,

39) дезинсекција је скуп различитих поступака који се предузимају са циљем смањења популације штетних инсеката, најмање до биолошки толерантног минимума, заустављајући раст и размножавање или потпуно уништавајући присутну популацију

штетних инсеката који преносе узрочнике заразних болести, паразитирају на тијелу човјека, узрокују алергијске реакције, имају токсично дјеловање или су узнемирувачи или складишне штеточине,

40) дератизација подразумијева скуп поступака и мјера којима се штетним врстама глодара спречава улажење, задржавање, храњење и размножавање и/или се редукује њихов број у стамбеним и пословним просторима и њиховој непосредној околини,

41) превентивне мјере дезинфекције, дезинсекције и дератизације су мјере које се предузимају ради спречавања настанка заразне болести,

42) противепидемијске мјере дезинфекције, дезинсекције и дератизације су мјере које се предузимају ради сузбијања настале заразне болести или епидемије,

43) овлашћени извођач послова дезинфекције, дезинсекције и дератизације је здравствена установа или друго правно лице које има рјешење министра здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: министар) о испуњавању прописаних услова за обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације,

44) фумигација је начин примјене хемикалија и биоцида (фумиганта) који дјелује у облику гаса, а користи се с циљем спречавања појаве и заустављања ширења заразних болести, те спречавања штета на површинама, у просторима или објектима узрокованих штетним инсектима и глодарима,

45) ванредна ситуација је ситуација у којој су ризици и пријетње или посљедице катастрофа, ванредних догађаја и других опасности за становништво, животну средину и материјална добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или посљедице није могуће спријечити или отклонити редовним дјеловањем надлежних органа и служби, због чега је за њихово ублажавање и отклањање неопходно употријебити посебне мјере, снаге и средства уз појачан режим активности,

46) здравствено образовање је процес помоћу кога се појединци и групе људи едукују о унапређивању здравља,

47) предмети опште употребе су материјали и предмети који долазе у непосредан контакт са храном, предмети широке потрошње, дјечје играчке и детерџенти,

48) јавноздравствена мјера је одлука или активност која има за циљ праћење, спречавање или сузбијање епидемиолошки значајних ризика по здравље становништва или ублажавање њиховог утицаја на здравље становништва,

49) санитарно-технички и хигијенски услови су услови које треба да испуне објекти и намјенска превозна средства са циљем заштите здравља становништва од заразне болести,

50) посебна едукација подразумијева едукацију која се обезбјеђује у циљу заштите становништва од заразних болести, а ради стицања знања о прописима и препорукама у области хигијене животне и радне средине, хигијене хране, хигијене исхране, личне хигијене, заразних и паразитарних болести, принципа анализе опасности и контролним критичним тачкама, те принципа добре произвођачке и добре хигијенске праксе,

51) салонима за његу и уљепшавање сматрају се објекти у којима се пружају: фризерске и бријачке услуге, козметичке услуге, маникирске и педикерске услуге, услуге масаже, услуге побољшања психофизичког стања, услуге у фитнес клубовима и теретанама, соларијумима, салонима за релаксацију, сланим собама и саунама, те салони у којима се пружају услуге тетоважа и пирсинга (енгл. piercing).

(2) Граматички изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

Члан 5.

Критеријуми за избор заразне болести значајне за епидемиолошки надзор над заразним болестима су:

1) болести које доводе или могу да доведу до значајног оболијевања и/или до смртног исхода, а посебно оне за чију је превенцију потребна координација активности шире друштвене заједнице,

2) болести код којих размјена информација може да обезбиједи рано упозоравање о пријетњи по јавно здравље,

3) ријетке и озбиљне заразне болести које не би биле препознате на нивоу Републике, а за које груписање података може да укаже на факторе одговорне за њихову појаву,

4) болести за које постоје ефикасне мјере спречавања и сузбијања, у циљу очувања здравља становништва и

5) болести код којих поређење учесталости са другим срединама може допринијети процјени и унапређивању програма заштите становништва од заразних болести.

Члан 6.

(1) Заразне болести и стања значајна за епидемиолошки надзор над заразним болестима у складу са овим законом су сљедећа:

1) болести које се могу спријечити имунизацијом:

1. дифтерија (Diphtheria),
2. инфекције узроковане хемофилусом инфлуенце типа Б (*Haemophilus influenzae B ut causa morborum*),
3. инфлуенца/грип (*Influenzae*),
4. морбили / мале богиње (*Morbilli*),
5. паротитис/заушке (*Parotitis*),
6. пертусис / велики кашаљ (*Pertussis*),
7. полиомијелитис / дјечја парализа (*Poliomyelitis anterior acuta*),
8. рубеола/црвенка (*Rubella*),
9. велике богиње (*Variola vera*),
10. тетанус (*Tetanus*),

2) полно преносиве болести:

1. инфекције хламидијом (*Infectio chlamydiasis*),
2. гонококне инфекције (*Infectio gonococcica*),
3. инфекција узрокована вирусом хумане имунодефицијенције (ХИВ-ом),
4. сифилис (*Syphillis*),

3) вирусни хепатитиси:

1. хепатитис А (*Hepatitis A*),
2. хепатитис Б (*Hepatitis B*),
3. хепатитис Ц (*Hepatitis C*),
4. хепатитис Д (*Hepatitis D*),
5. хепатитис Е (*Hepatitis E*),

4) болести које се преносе храном и водом, те болести узроковане окружењем (животном средином):

1. антракс (*Anthrax*),
2. ботулизам (*Botulismus*),

3. кампилобактериоза (Campylobacteriosis),
 4. криптоспоридиоза (Cryptosporidiosis),
 5. ламблиаза/ђардиоза (Lambliasis),
 6. инфекција узрокована ентеропатогена Е. коли (Infectio intestinalis per E. Coli enterohaemorrhagicam),
 7. лептоспироза (Leptospirosis),
 8. листериоза (Listeriosis),
 9. салмонелоза (Salmonellosis),
 10. шигелоза (Shigellosis),
 11. токсоплазмоза (Toxoplasmosis),
 12. трихинелоза (Trichinelosis),
 13. јерсиниоза (Yersinosis),
- 5) остале заразне болести:
1. заразне спонгиоформне енцефалопатије, варијанта Кројцфелдт–Јакобове болести,
 2. легионелоза (Legionellosis),
 3. менингококна болест – инвазивна болест (Morbus Meningococcica),
 4. пнеумококне инфекције – инвазивна болест (Infectio Pneumococcal),
 5. туберкулоза (Tuberculosis),
 6. тежак акутни респираторни синдром (ТАРС),
 7. водене оспице (Varicelle),
 8. бруцелоза (Brucellosis),
 9. ехинококоза (Echinococcosis),
 10. бјеснило (Rabies),
 11. кју грозница (Q-febris),
 12. туларемија (Tularaemia),
 13. авијарна инфлуенца код људи,
 14. инфекција узрокована вирусом Западног Нила,
 15. хеморагијска грозница са бубрежним синдромом (Febris haemorrhagica cum syndroma renali),
 16. колера (Cholera),
 17. маларија (Malaria),
 18. куга (Pestis),
 19. вирусне хеморагичне грознице (Febris haemorrhagica viralis),
 20. крпељски енцефалитис (Encephalitis viralis ixodibus),
 21. Лајмска борелиоза (Morbus Lyme),
 22. остале цријевне инфекције (Infectio intestinales alia),
 23. тровање храном (Intoxicatio alimentaris),
 24. вирусни менингитис (Meningitis virosa),
 25. остале инфекције узроковане арбо вирусима (Infectio causa arbo virosa alia).

(2) Министар на приједлог Јавне здравствене установе Институт за јавно здравство (у даљем тексту: Институт) доноси рјешење којим утврђује обавезно пријављивање и других заразних болести и стања која нису наведена у ставу 1. овог члана, у складу са чланом 5. овог закона, ако те болести и стања могу да угрозе или угрожавају становништво Републике.

Члан 7.

(1) Мјере за заштиту становништва од заразних болести представљају скуп свих активности које планирају, организују и спроводе органи Републике, органи јединице локалне самоуправе, привредни субјекти и друга правна лица, предузетници, здравствене установе, здравствени радници и сарадници и физичка лица у циљу заштите становништва од заразних болести.

(2) Заштита становништва од заразних болести спроводи се обављањем епидемиолошког надзора и планирањем, организовањем и примјеном прописаних мјера, контролом спровођења тих мјера и обезбјеђењем материјалних и других средстава за њихово спровођење.

(3) Заштита становништва од заразних болести врши се спровођењем:

- 1) општих,
- 2) посебних,
- 3) ванредних и
- 4) осталих мјера за спречавање и сузбијање заразних болести, у складу са законом.

ГЛАВА II

ОПШТЕ МЈЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И СУЗБИЈАЊЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Члан 8.

Опште мјере за спречавање и сузбијање заразних болести спроводе се континуирано, а обухватају:

1) обезбјеђење санитарно-техничких услова за одржавање личне и опште хигијене и уклањање отпадних материја у домаћинству, на приватном посједу, у објектима у којима се обавља пословна дјелатност и њиховој околини, средствима саобраћаја и свим мјестима јавног окупљања,

2) обезбјеђење здравствено исправне воде намијењене за: пиће, те техничке, санитарне, спортско-рекреативне и терапијске потребе,

3) обезбјеђење микробиолошке исправности хране, предмета опште употребе, лијекова, медицинских средстава и других производа, као и чистоће опреме, уређаја, радне одјеће, радних површина и руку радника који раде у производњи и промету тих производа,

4) спровођење дезинфекције, дератизације и дезинсекције (у даљем тексту: ДДД) на јавним површинама, насељеним мјестима, објектима за снабдијевање водом за пиће, објектима за производњу и промет хране и предмета опште употребе, те сировина за њихову производњу, односно средствима намијењеним за њихов превоз, објектима и просторијама за одлагање отпадних материја, објектима здравствених установа, објектима и средствима јавног саобраћаја, стамбеним објектима и двориштима, мјестима јавног окупљања и задржавања људи, и осталим објектима привредних друштава, других правних и физичких лица,

5) обезбјеђивање резерви лијекова, дезинфекционих средстава, заштитних и других медицинских средстава и опреме за употребу у случају избијања епидемије,

6) уклањање људских и животињских излучевина, лешева, органа и ткива, отпадних вода и других отпадних материја на начин и под условима који не угрожавају здравље становништва, изворишта воде за пиће и животну средину,

7) ветеринарско-санитарне мјере које се предузимају ради спречавања и сузбијања зооноза код животиња у складу са посебним прописима.

Члан 9.

(1) Републички органи, органи јединице локалне самоуправе, правна лица, предузетници и физичка лица дужни су да обезбиједи основне услове за одржавање личне и опште хигијене на јавним и радним мјестима, а сваки грађанин дужан је да одржава личну и општу хигијену.

(2) Републички органи, органи јединице локалне самоуправе, правна лица, предузетници и физичка лица дужни су да у својим објектима и њиховој околини обезбиједи прописане санитарно-техничке услове, одржавају хигијену и уклањају отпадне материје, те материје људских и животињских излучевина, лешеве, органе, ткива и отпадне воде на начин и под уловима који не угрожавају здравље становништва, изворишта воде за пиће и животну средину.

(3) Санитарно-технички и хигијенски услови морају бити испуњени на јавним површинама и у сљедећим пословним објектима:

- 1) објекат у којем се обавља здравствена дјелатност,
- 2) објекат у којем се обавља производња и промет лијекова и медицинских средстава,
- 3) објекат васпитно-образовне установе,
- 4) објекат установе социјалне заштите,
- 5) објекат установе ученичког и студентског стандарда,
- 6) објекат за производњу и промет хране и предмета опште употребе,
- 7) објекат за снабдијевање водом за пиће,
- 8) објекат базена за купање и на купалиштима,
- 9) објекат салона за његу и уљепшавање,
- 10) угоститељском и туристичком објекту,
- 11) спортско-рекреативном објекту и
- 12) објекту и средству јавног саобраћаја.

(4) Орган управљања пословног објекта из став 3. овог члана доноси План одржавања хигијене објекта.

(5) Изузетно од става 3. овог члана, санитарно-технички и хигијенски услови за објекте који се баве производњом и прометом хране дефинисани су и прописима у области хране.

(6) Институт врши лабораторијске анализе и даје мишљење о базенској води, те води регистар о базенској води у Републици и најкасније до 31. марта текуће године доставља Министарству извјештај о стању базена у Републици, за прошлу годину.

(7) У циљу континуираног одржавања хигијенских услова свих дијелова базена, безбједности базенске воде и правовременог предузимања потребних корективних и других мјера, орган управљања базена израђује План рада базена и именује одговорно лице базена.

(8) Министар доноси правилник којим се прописују санитарно-технички и хигијенски услови за јавне површине и пословне објекте из става 3. овог члана.

Члан 10.

(1) Правна лица, предузетници и физичка лица која обављају дјелатност у вези са системом снабдијевања водом за пиће или водом за техничке, санитарне, спортско-рекреативне и терапијске потребе дужна су да осигурају здравствену исправност воде за пиће или воде за техничке, санитарне, спортско-рекреативне и терапијске потребе.

(2) Ако није одређено лице које управља системом за снабдијевање водом или водом за техничке, санитарне, спортско-рекреативне и терапијске потребе, јединица локалне самоуправе на чијем подручју се вода користи обавезна је да се брине о здравственој исправности воде.

Члан 11.

(1) Храна, вода, предмети опште употребе, лијекови, медицинска средства и било који други производ или предмет за људску употребу не смију садржавати патогене узрочнике заразних болести.

(2) Обезбјеђење микробиолошке исправности хране, предмета опште употребе, лијекова, медицинских средстава и других производа је обавеза правних лица и предузетника који производе, врше промет и користе ове производе, у складу са мјестом и временом повезаности са производом.

(3) Опрема, уређаји, превозна средства, радне површине, радна одјећа и руке радника морају испуњавати прописане критеријуме микробиолошке чистоће у објектима за:

- 1) производњу и промет хране;
- 2) производњу козметичких производа,
- 3) пружање услуга његе и уљепшавања лица и тијела, те базенима и саунама,
- 4) васпитање и образовање,
- 5) пружање здравствених услуга,
- 6) смјештај лица у области социјалне заштите и
- 7) колективни смјештај ђака и студената.

(4) Испитивање микробиолошких критеријума чистоће у објектима из става 3. овог члана врши се у лабораторији Института.

(5) Изузетно од става 4. овог члана, јавна здравствена установа која у свом саставу има микробиолошку лабораторију може за своје потребе да обавља провјеру микробиолошких критеријума чистоће и о томе је дужна водити одговарајућу евиденцију и обавјестити Институт.

(6) Изузетно од става 4. овог члана, објекти за производњу и промет хране који имају уведен систем анализе опасности и контролне критичне тачке могу да, у склопу наведеног система, обављају интерну контролу микробиолошке чистоће, у свом објекту.

(7) Министар доноси Правилник о поступку утврђивања критеријума микробиолошке чистоће за опрему, за уређаје, превозна средства, ваздух, радне површине, радна одјећа и руке радника у производњи и промету хране, воде, предмета опште употребе, лијекова, медицинских средстава и других производа или предмета за људску употребу.

Члан 12.

(1) Послове ДДД могу обављати здравствене установе или друга правна лица који испуњавају прописане услове који се односе на кадар, простор и опрему (у даљем тексту: овлашћени извођач).

(2) Министар доноси Правилник о условима и поступку за утврђивање услова који се односе на кадар, простор и опрему и о висини трошкова за утврђивање испуњености услова за овлашћеног извођача.

(3) Министар рјешењем утврђује испуњеност услова за овлашћеног извођача за обављање послова ДДД.

(4) Поступак за утврђивање испуњености услова за овлашћеног извођача обавља Комисија за утврђивање испуњености услова који се односе на кадар, простор и опрему за овлашћеног извођача, коју рјешењем именује министар засебно, за сваки поднесени захтјев за утврђивањем услова.

(5) Министар рјешењем из става 4. овог члана утврђује састав и број чланова Комисије, те задатак који Комисија треба да изврши.

(6) Ревизија рјешења из става 3. овог члана врши се након четири године од дана правоснажности рјешења.

(7) Овлашћени извођач, након истека периода из става 6. овог члана, подноси захтјев за ревизију рјешења.

(8) Трошкове поступка утврђивања испуњености услова из става 1. овог члана и ревизије рјешења из става 6. овог члана сноси подносилац захтјева, а та средства представљају приход буџета Републике.

(9) Овлашћени извођач, у случају престанка обављања послова ДДД, у року од 15 дана од дана престанка обављања тих послова, у писаном облику, обавјештава Министарство.

(10) Рјешење министра из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Члан 13.

(1) Превентивне ДДД мјере се обавезно спроводе у објектима и средствима превоза наведеним у члану 8. тачка 4) овог закона.

(2) Корисник објекта, односно власник превозних средстава наведених у члану 8. тачка 4) овог закона доноси властити план спровођења превентивне дезинфекције, дезинсекције и дератизације, као саставни дио Плана одржавања хигијене објекта.

(3) Овлашћени извођач дужан је да кориснику објекта изда потврду о спроведеним мјерама, и да најкасније до 28. фебруара текуће године, достави Институту годишњи извјештај о спроведеној ДДД за прошлу годину.

(4) Корисник објекта и овлашћени извођач чувају евиденцију о спроведеним ДДД мјерама најмање годину дана.

(5) Овлашћени извођач обавјештава надлежну здравствену установу са дјелатношћу хитне медицинске помоћи, надлежну здравствену инспекцију, надлежну полицијску управу и власника фумигираног објекта, најмање 24 часа прије обављања фумигације.

(6) Овлашћени извођач, прије него што почне спровођење послова ДДД, обавјештава становништво, односно лица која бораве на простору или у простору у којем се спроводе послови ДДД, о спровођењу послова ДДД.

Члан 14.

(1) Превентивна дезинфекција врши се континуирано, а обавља је правно лице или предузетник, у складу са властитим планом.

(2) Превентивна дезинфекција обавезно се врши прије прве употребе објекта, површина и предмета након дужег некоришћења објекта и након више понављања неодговарајућих лабораторијских налаза о испитивању микробиолошке чистоће, а обавља је овлашћени извођач.

Члан 15.

(1) Превентивна дезинсекција и дератизација у објектима из члана 8. тачка 4) овог закона врши се у складу са планом из става 13. став 2. овог закона, а обавља је корисник објекта, у сарадњи са овлашћеним извођачем.

(2) Превентивна дезинсекција из става 1. овог члана обавља се минимално два пута годишње, а у случају повећаног размножавања штетних инсеката или по налогу здравственог инспектора и више пута у току године.

(3) Превентивна дератизација из става 1. овог члана обавља се минимално два пута годишње, као прољетна и јесења, односно у случају повећане појаве штетних мишоликих глодара или по налогу здравственог инспектора и више пута у току године.

(4) Систематска превентивна дезинсекција и дератизација врши се у складу са Програмом мјера систематске превентивне дезинсекције и дератизације и годишњим Планом систематске превентивне дезинсекције и дератизације јединице локалне самоуправе, а обавља се на основу уговора између јединице локалне самоуправе и овлашћеног извођача.

(5) Јединица локалне самоуправе организује:

1) спровођење систематске превентивне дезинсекције и дератизације за своје подручје,

2) врши избор извођача у текућој години за наредну годину и

3) финансира трошкове спровођења систематске превентивне дезинсекције и дератизације на јавним мјестима.

(6) Систематска превентивна дератизација обавља се у складу са биологијом циљаних штеточина и њиховим активностима, у два термина, као прољетна и јесења.

(7) Министар доноси Правилник о начину обављања дезинфекције, дезинсекције и дератизације.

Члан 16.

(1) Скупштина јединице локалне самоуправе дужна је да изради годишњи Програм мјера систематске превентивне дезинсекције и дератизације и годишњи План систематске превентивне дезинсекције и дератизације за своје подручје, који су усклађени са властитим годишњим Програмом мјера за спречавање и сузбијање, елиминацију и ерадикацију заразних болести на подручју јединице локалне самоуправе.

(2) Двије или више скупштине јединица локалне самоуправе могу донијети Заједнички план систематске превентивне дезинсекције за своје подручје.

(3) Јединица локалне самоуправе дужна је да, о свом трошку, прибави сагласност Института на План систематске превентивне дезинсекције и дератизације.

(4) Институт је дужан да изради годишњи Програм мјера систематске превентивне дезинсекције и дератизације, усклађен са годишњим Програмом мјера за

спречавање и сузбијање, елиминацију и ерадикацију заразних болести за подручје Републике.

(5) Контролу и евалуацију спровођења систематске превентивне дезинсекције и дератизације врши Институт.

(6) Овлашћени извођач ДДД послова дужан је да од Института, о свом трошку, прибави оцјену успјешности извршене систематске превентивне дезинсекције и дератизације.

Члан 17.

(1) Здравствене установе дужне су да обезбиједи резерве лијекова, дезинфекционих средстава, заштитних и других медицинских средстава и опреме за редовно обављање дјелатности и њихову употребу у случају избијања епидемије.

(2) Правно лице, предузетник и физичко лице које обавља пословну дјелатност дужно је да обезбиједи резерве средстава за дезинфекцију за спречавање и сузбијање заразне болести у случају проглашења епидемије или ванредне ситуације.

(3) Јединица локалне самоуправе дужна је да обезбиједи резерве средстава за дезинсекцију и дератизацију за спречавање и сузбијање заразне болести у случају проглашења епидемије или ванредне ситуације.

ГЛАВА III

ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И СУЗБИЈАЊЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Члан 18.

Здравствене установе и друга правна и физичка лица спроводе посебне мјере за спречавање и сузбијање заразних болести, које обухватају:

1) епидемиолошки надзор, те здравствено образовање и континуирано информисање запослених радника, пацијената и становништва о кретању заразних болести, карактеристикама појединих болести, мјерама заштите и тренутној епидемиолошкој ситуацији,

2) санитарни надзор над лицима запосленим на одређеним пословима и посебну едукацију тих лица,

3) епидемиолошко истраживање на терену ради раног откривања извора и путева преношења заразних болести, откривања лица која су била изложена примарном извору заразе и у контакту са обољелим лицима, као и здравствени надзор над тим лицима,

4) лабораторијско испитивање и брзу дијагностику заразног обољења, те верификацију узрочника заразне болести у референтном центру за микробиолошка лабораторијска испитивања узрочника заразних болести (у даљем тексту: референтна лабораторија),

5) мјере карантина и стављање у карантин лица које је било у контакту са лицем обољелим од посебно опасне заразне болести, у складу са препорукама Института,

6) обезбјеђење посебних услова за смјештај лица у изолацију и њихово лијечење у здравственој установи, као и превоз санитарским возилом тих лица,

7) евиденцију, пријављивање, обавјештавање и достављање извјештаја Институту о заразним болестима,

8) имунизацију и хемиопрофилактику против заразних болести одређених овим законом и другим прописима,

9) тестирање крви, ткива, ћелија, органа и другог хуманог материјала код добровољних давалаца крви,

10) спровођење организационих, техничких, дијагностичких, терапеутских, хигијенских и других мјера за спречавање и сузбијање интрахоспиталних инфекција у здравственим установама,

11) адекватно управљање медицинским отпадом,

12) спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације, у току и након завршетка заразне болести,

13) здравствени надзор над лицима која носе узрочнике одређених заразних болести и над путницима у међународном саобраћају који долазе из подручја зараженог или угроженог посебно опасном заразном болешћу, колером или маларијом,

14) безбједан транспорт инфективног биолошког материјала.

Члан 19.

(1) Здравствена установа дужна је да врши епидемиолошки надзор и спроводи здравствено образовање и информисање запослених радника, пацијената и становништва о кретању заразних болести, о карактеристикама појединих заразних болести, мјерама заштите и тренутној епидемиолошкој ситуацији.

(2) Здравствено образовање и информисање врши се посредством курсава, семинара, радионица, предавања, електронских и штампаних медија, стручне литературе, брошура, летака и директних разговора.

(3) Спровођење мјера ради спречавања и сузбијања, као и елиминације и ерадикације заразних болести одређује се посебним програмима, плановима и стручно-методолошким упутствима, у складу са законом.

Члан 20.

Ради спречавања преношења заразних болести, под санитарни надзор стављају се лица која раде:

1) у производњи, преради и промету храном,

2) на одржавању система за снабдијевање становништва водом за пиће,

3) у производњи козметичких средстава,

4) на пословима рада са дјецом предшколског узраста у области образовања и васпитања и ученичког стандарда,

5) у играоницама,

6) на пружању услуга његе и уљепшавања лица и тијела,

7) на пословима производње, паковања и издавања лијекова и медицинских средстава,

8) као здравствени радници, здравствени сарадници и други радници који раде у организационој јединици здравствене установе или здравственој установи која пружа здравствене услуге у области: интензивне његе, неонатолошке његе, педијатријска одјељења за стационарно лијечење, стационарног третмана опекотина, трансплантације, кардиохирургије, неурохирургије, васкуларне хирургије, абдоминалне хирургије, ортопедије, трауматологије, урологије, акушерства, гинекологије са стационарним лијечењем, максилофацијалне хирургије, оториноларингологије са стационарним лијечењем, офталмологије са стационарним лијечењем, торакалне хирургије, пластичне и реконструктивне хирургије, дјечје хирургије, опште хирургије, хемодијализе, стоматологије, те онкологије и хематологије,

9) лица која обављају практичну наставу на пословима из т. 1) до 6) овог члана.

Члан 21.

(1) Санитарни надзор представља здравствене прегледе лица запослених на одређеним пословима ради откривања, спречавања и сузбијања заразне болести.

(2) Санитарни надзор обухвата санитарни преглед и праћење клицоноштва откривеног санитарним прегледом, који се за лица из члана 20. овог закона обавља приликом запослења и потом сваких шест мјесеци, а ако постоје епидемиолошке индикације, и чешће.

(3) Санитарни преглед обухвата клинички преглед специјалисте епидемиологије, односно доктора медицине и лабораторијско испитивање биолошког материјала, а обавезно се врши непосредно након заснивања радног односа и периодично у току рада.

(4) Клинички преглед обавља хигијенско-епидемиолошка служба дома здравља и Институт, док лабораторијско испитивање биолошког материјала обавља Институт.

(5) Изузетно од става 4. овог члана, клинички центар и болница које имају организовану микробиолошку дјелатност могу само за своје потребе обављати лабораторијско испитивање биолошког материјала здравствених радника и здравствених сарадника.

(6) Послодавац, односно за своје потребе лице које обавља практичну наставу на пословима из члана 20. т. 1) до 6) овог закона, сноси трошкове санитарног надзора из става 2. овог члана.

(7) Министар прописује Правилник о начину спровођења санитарног надзора.

Члан 22.

(1) Здравствена установа која санитарним прегледом утврди заразну болест или клицоноштво код лица из члана 20. овог закона дужна је да у року од 24 часа обавијести надлежну инспекцију и послодавца код кога је лице запослено.

(2) Лице код кога је утврђена заразна болест или клицоноштво, а које на том радном мјесту представља ризик од заражавања других лица, не смије радити на пословима из члана 20. овог закона док се санитарним прегледом не утврди да је излијечено или да је престало клицоноштво.

Члан 23.

(1) Посебна едукација организује се у складу са основним и проширеним програмом посебне едукације.

(2) Лица из члана 20. т. 1), 2), 3), 4), 5) и 6) овог закона обавезна су да похађају посебну едукацију по основном програму, док лица из члана 20. тачка 1) овог закона, која раде у објектима која имају уведен систем анализе опасности и контроле критичних тачака и претходно су похађала посебну едукације, похађају посебну едукацију по проширеном програму.

(3) Посебну едукацију из става 1. овог члана врши Институт или дом здравља и обезбјеђују материјал за спровођење едукације.

(4) Лица из става 2. овог члана, након похађане посебне едукације, приступају полагању испита, који организује Институт или дом здравља.

(5) Директор Института или дома здравља из става 3. овог члана именује Комисију за полагање испита посебне едукације.

(6) Комисија из става 5. овог члана доноси Пословник о раду, а Комисију чине три члана, од којих:

1) два члана имају звања доктора медицине, и то доктор медицине специјалиста хигијене и здравствене екологије или доктор медицине специјалиста епидемиологије,

2) један члан има звање дипломирани правник са пет година радног искуства у струци или лице са високом стручном спремом са пет година радног искуства на пословима здравственог инспектора.

3) за лица из члана 20. тачка 1) која похађају посебну едукацију по проширеном програму, један члан Комисије из става 6. тачка 1) овог члана има звање дипломираног инжењера или мастера прехрамбене технологије.

(7) Лице које полаже испит може:

1) уз подношење захтјева комисији из става 5. овог члана да одгоди полагање пријављеног испита до 60 дана, ако је због болести или других оправданих разлога спријечено да приступи полагању испита,

2) да поново полаже испит, у року који одреди комисија из става 5. овог члана, а најкасније до 60 дана од дана полагања испита.

(8) Лица из става 2. овог члана, сваке четири године од положене посебне едукације поново похађају посебну едукацију и приступају полагању испита.

(9) Послодавац сноси трошкове посебне едукације из става 1. овог члана.

(10) Министар доноси Правилник о садржају и начину спровођења посебне едукације.

Члан 24.

(1) Дом здравља на чијем подручју се појавила заразна болест врши епидемиолошко истраживање на терену ради раног откривања извора заразе, путева преношења заразних болести, брзе дијагностике, изолације, лијечења и предузимања других мјера да би се спријечило или умањило даље ширење болести.

(2) Епидемиолошко истраживање спроводи доктор медицине специјалиста епидемиологије у сарадњи са доктором медицине који је пријавио заразну болест у складу са дефиницијом случаја и специјалистима других грана медицине и здравственим сарадницима.

(3) Епидемиолошко истраживање обавезно се спроводи приликом:

1) појаве епидемије заразне болести,

2) сумње да постоји ризик од оболијевања од посебно опасне заразне болести или у случају појаве озбиљне прекограничне пријетње здрављу,

3) појаве заразне болести обавезне за пријављивање, у складу са овим законом,

4) појаве заразне болести непознате етиологије која може да угрози здравље становништва Републике.

(4) Институт, дому здравља, на његов захтјев, пружа стручну помоћ за епидемиолошко истраживање.

(5) У случају појаве заразне болести или епидемије заразне болести, дом здравља, Институт и надлежна инспекција имају обавезу да шаљу међусобна обавјештења о предузетим мјерама.

Члан 25.

(1) Лабораторијско испитивање ради утврђивања узрочника заразне болести, типизације узрочника, одређивања специфичног одговора организма на присуство узрочника заразне болести (у даљем тексту: лабораторијско испитивање) врши се у

свим случајевима појаве или сумње на појаву заразне болести, односно у случају појаве епидемије заразне болести у којима је утврђивање узрочника заразне болести неопходно за постављање дијагнозе, као и у случају појаве или опасности од појаве епидемије заразне болести.

(2) Лабораторијско испитивање врши јавна здравствена установа која пружа услуге микробиолошке дјелатности, у складу са дефиницијом случаја или препорукама Института.

(3) Јавна здравствена установа која изврши лабораторијска испитивања дужна је да о добијеним резултатима обавијести:

- 1) подносиоца захтјева за лабораторијско испитивање,
- 2) хигијенско-епидемиолошку службу дома здравља и
- 3) здравствену или другу надлежну инспекцију која је поднијела захтјев за добијање резултата лабораторијског испитивања.

(4) Биолошки материјал се преноси у складу са смјерницама које прописује Институт.

Члан 26.

(1) Лабораторијска испитивања у циљу идентификације и типизације узрочника заразне болести за које не постоје услови за лабораторијску дијагностику у лабораторијама у Републици, могу да обављају одговарајуће лабораторије у иностранству, у складу са препорукама Свјетске здравствене организације.

(2) Провјеру лабораторијских испитивања јавних здравствених установа из члана 25. став 2. овог закона, као и потврђивање и типизацију узрочника заразних болести, учешће у надзору над заразним болестима и над интрахоспиталним инфекцијама, праћењу антимикробне резистенције и у међународним мрежама надзора врше референтне лабораторије у Републици или у иностранству.

(3) За унутрашњу провјеру квалитета рада лабораторије јавне здравствене установе одговоран је њен руководилац, док спољашњу контролу рада лабораторије у дијелу метода идентификације узрочника спроводи референтна лабораторија.

(4) Референтна лабораторија мора бити укључена у систем спољашње контроле квалитета рада на годишњем нивоу, у сарадњи са међународним организацијама или другим организацијама специјализованим за међулабораторијска испитивања и обезбјеђење квалитета.

(5) Референтна лабораторија у Републици дужна је да о добијеним резултатима лабораторијских испитивања обавијести:

- 1) подносиоца захтјева за провјеру идентификације узрочника заразне болести,
- 2) Институт и
- 3) здравствену или другу надлежну инспекцију која је поднијела захтјев за добијање резултата лабораторијског испитивања.

(6) Референтне лабораторије одређују се у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

(7) Референтна лабораторија се може одредити за:

- 1) бактеријске цријевне инфекције,
- 2) инфлуенцу и друге вирусне респираторне инфекције,
- 3) туберкулозу и инфекције изазване микобактеријама,
- 4) регистровање и праћења резистентних сојева на антимикробне лијекове,
- 5) бактеријске, вирусне и паразитске зоозоозе,
- 6) морбиле и рубеолу,
- 7) сифилис, лептоспирозу и Лајмску борелиозу,

- 8) инфекције изазване ентеровирусима,
 - 9) инфекције изазване стафилококама и стрептококама,
 - 10) узрочнике инвазивне менигококне и пнеумококне болести и хемофилус инфлуенце,
 - 11) вирусне хепатитисе,
 - 12) инфекције узроковане вирусом хумане имунодефицијенције,
 - 13) сексуално преносиве болести и перинаталне инфекција,
 - 14) микозе,
 - 15) дифтерију и велики кашаљ,
 - 16) вирусне хеморагичне грознице,
 - 17) анаеробне инфекције, укључујући тетанус и ботулизам.
- (8) Министар доноси Правилник о начину одређивања референтне лабораторије за испитивање узрочника заразних болести.
- (9) Министар рјешењем утврђује референтну лабораторију у Републици.
- (10) Рјешење министра из става 9. овог члана је коначно, али против њега се може покренути управни спор.

Члан 27.

(1) Мјера карантина спроводи се у случају појаве посебно опасне заразне болести или друге заразне болести за коју се утврди да представља опасност по здравље становништва, у објектима који у складу са епидемиолошким индикацијама и међународним препорукама испуњавају услове за спровођење ове мјере.

(2) На приједлог Института, министар доноси Наредбу о организовању и спровођењу мјере карантина.

(3) Институт утврђује које лице подлијеже обавези стављања у карантин, у периоду трајања максималне инкубације заразне болести за коју се изриче мјера карантина.

(4) Лицу којем се одређује мјера карантина уручује се рјешење надлежног здравственог инспектора.

(5) Лице којем је уручено рјешење здравственог инспектора из става 4. овог члана мора се придржавати мјера наложених рјешењем и под пријетњом принудног стављања у карантин.

(6) Здравствени надзор над лицем у карантину врши тим здравствених радника, здравствених сарадника и других радника, а обезбјеђење обавља орган надлежан за унутрашње послове.

(7) Лица из става 6. овог члана која врше здравствени надзор и обезбјеђење, за свој рад, поред плате, остварују и права на основу акта о процјени ризика на радном мјесту у радној средини установе из које ово лице долази.

(8) Средства за организовање и спровођење мјере карантина планирају се буџетом Републике.

(9) На приједлог Института, а у складу са епидемиолошким индикацијама и међународним препорукама, мјера карантина може се спроводити и у кућној средини, ако за то постоје услови.

Члан 28.

(1) Објекти из члана 27. став 1. овог закона, на приједлог Института, одређују се наредбом министра.

(2) Правна лица, предузетници и физичка лица чији су објекти одређени за коришћење у складу са ставом 1. овог члана, дужни су да привремено уступе свој објекат на коришћење ради сузбијања посебно опасне заразне болести или друге заразне болести за коју се утврди да представља опасност по здравље становништва.

(3) За коришћење објеката из става 2. овог члана, власницима, односно корисницима објеката припада одговарајућа новчана надокнада у висини стварних трошкова, која се обезбјеђује из буџета Републике.

(4) Захтјев за накнаду из става 3. овог члана подноси власник или корисник објекта у року од 30 дана од дана престанка коришћења објекта за потребе карантина.

(5) Министар именује комисију за разматрање захтјева из става 4. овог члана, на чији приједлог одлучује о достављеном захтјеву.

(6) Влада Републике Српске доноси одлуку о висини накнаде власницима објеката.

Члан 29.

(1) Лице обољело од заразне болести има право и обавезу да се лијечи и предузима мјере за заштиту других лица од заразне болести, а по захтјеву доктора медицине дужно је да се изољује у адекватним условима.

(2) Здравствена установа у којој се пружају здравствене услуге лицу које је у изолацији, утврђује процедуре и услове за пружање здравствене услуге, на начин да осигура безбједност здравствених радника и здравствених сарадника.

(3) Лица обољела од посебно опасних заразних болести, као и лица којима је препоручена изолација, превозе се само санитетским возилом, у којем се мора обавити дезинфекција и дезинсекција након сваког превоза обољелог лица.

Члан 30.

(1) Обавезном пријављивању, обавјештавању и евидентирању подлијеже:

1) сваки случај оболијевања од заразне болести, у складу са чланом 6. овог закона,

2) смрт од заразне болести,

3) епидемија заразне болести,

4) сумња на посебно опасну заразну болест, односно сумња на појаву заразне болести која по дефиницији Међународних здравствених прописа одговара јавноздравственој пријетњи од међународне важности,

5) случај контакта лица са бијесном животињом или животињом за коју се сумња да је бијесна,

6) утврђен случај антиминобне резистенције у складу са дефиницијом случаја,

7) инфекција повезана са пружањем здравствене заштите, односно интрахоспитална инфекција, у складу са дефиницијом случаја,

8) акутне респираторне инфекције, инфекције сличне грипу и тешке акутне респираторне инфекције у периоду од 40. седмице текуће до 20. седмице наредне године,

9) сумња на случај акутне флацидне парализе,

10) излучивање узрочника трбушног тифуса, паратифуса, других салмонелоза, шигелоза, јерсиниоза, кампилобактериоза, као и носилаштво антигена вирусног хепатитиса Б, присуство антителијела на вирусни хепатитис Ц, антителијела на ХИВ, као и носилаштво паразита – узрочника маларије,

11) сваки неуобичајени догађај, те догађај који може указивати на злоупотребу биолошких агенаса или епидемију изазвану непознатим узрочником,

12) нежељени догађај након имунзације и хемиопрофилактике.

(2) Здравствена установа која, на основу клиничког или микробиолошког прегледа доктора медицине, код лица утврди узрочника заразне болести, односно смрти из става 1. т. 1) и 2) овог члана, то евидентира и одмах пријављује надлежној хигијенско-епидемиолошкој служби дома здравља.

(3) Хигијенско-епидемиолошка служба дома здравља доставља Институту појединачне пријаве из става 2. овог члана и пријављује епидемију заразне болести.

(4) Здравствена установа која на основу клиничког или другог прегледа доктора медицине код лица утврди узрочника болести или стање наведено у ставу 1. т. 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10) и 12) овог члана, то евидентира и одмах пријављује Институту.

(5) Здравствена или друга установа, односно доктор медицине који утврди постојање догађаја из става 1. тачке 11) овог закона, одмах по сазнању да постоји опасност од настанка тог догађаја, о наведеном догађају обавјештава Институт.

(6) Годишњи извјештај о укупном кретању заразних болести на територији Републике Институт доставља Министарству најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

(7) Министар доноси Правилник о начину пријављивања, садржају евиденције и садржају пријаве о заразним болестима.

Члан 31.

(1) Здравствене установе и ветеринарске организације дужне су да континуирано шаљу међусобна обавјештења о појави и кретању зооноза које се преносе на људе.

(2) Министар, уз сагласност министра пољопривреде, водопривреде и шумарства, именује Комисију за контролу зооноза Републике Српске.

(3) Комисију за контролу зооноза Републике Српске чини осам чланова и они доносе Пословник о раду Комисије.

(4) У циљу процјене ризика и одговора на појаву зоонозе или узрочника зоонозе, Институт и Јавна установа Ветеринарски институт (у даљем тексту: Ветеринарски институт) предлажу усклађени Програм праћења и међусобног обавјештавања о зоонози и узрочнику зоонозе.

(5) На основу информација из међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације из става 1. овог члана, Институт и Ветеринарски институт, најкасније до 31. марта текуће године, припремају и комисији из става 2. овог члана достављају заједнички извјештај о појави и кретању зооноза за претходну годину.

(6) У случају епидемије изазвана узрочником зоонозе, Институт и Ветеринарски институт комисији из става 2. овог члана достављају седмичне извјештаје о епидемији, у периоду од проглашења појаве епидемије до објаве престанка епидемије.

(7) Министар, уз сагласност министра пољопривреде, шумарства и водопривреде, доноси Правилник о начину међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза.

Члан 32.

(1) Обавезна имунизација је имунизација лица одређене доби, као и других лица, коју не може одбити лице које треба да се имунизује или родитељ, односно старатељ, осим у случају постојања медицинске контраиндикације коју утврђује доктор медицине

одговарајуће специјалности или Комисија за праћење нежељених догађаја имунизације и хемиопрофилактике.

(2) Министар рјешењем именује Комисију за праћење нежељених догађаја имунизације и хемиопрофилактике.

(3) Комисију за праћење нежељених догађаја имунизације и хемиопрофилактике чини пет чланова, и она:

1) анализира узрок пријављених случајева нежељених догађаја након вакцинације,

2) предлаже одговор на нежељене догађаје након вакцинације,

3) утврђује трајне контраиндикације за примјену одређеног имунолошког препарата,

4) даје мишљење у случајевима вакцинације дјете са посебним потребама и

5) обавља друге послове у вези са спровођењем имунизације и хемиопрофилактике.

(4) У случају да посумња на постојање трајне контраиндикације за имунизацију, доктор медицине који спроводи имунизацију може, уз достављање одговарајуће медицинске документације, од Комисије за праћење нежељених догађаја имунизације и хемиопрофилактике затражити писмено мишљење о том.

(5) Вакцинација је обавезна против сљедећих болести:

1) против хепатитиса Б, туберкулозе, дифтерије, тетануса, пертусиса, полиомијелитиса, хемофилус инфлуенце тип б, морбила, рубеоле и паротитиса, за дјецу и омладину одређеног узраста, као систематска имунизација,

2) против хепатитиса Б за здравствене раднике, те за здравствене сараднике, ученике и студенте здравствене струке и друга лица из здравствене установе која долазе у контакт са инфективним материјалом, те друга лица изложена повећаном ризику оболијевања од ове болести,

3) против бјеснила, тетануса, пнеумокока и менингокока за лица изложена повећаним ризицима од оболијевања од тих болести.

(6) Вакцинација као препоручена обавља се код:

1) путника у међународном саобраћају који путује у државе у којима је ендемична жута грозница, колера и менингококна болест, односно у државе које захтијевају вакцинацију против тих или других вакцинама превентивних болести, и обезбјеђује се на трошак путника,

2) лица према индикацијама против хепатитиса А и Б, грипа, обољења изазваних стрептококом пнеумоније.

(7) За боравак дјете у предшколским и школским установама, као и у установама за смјештај дјете без родитељског старања, неопходно је да су испуњени услови из става 5. тачка 1) овог члана, осим у случају постојања медицинске контраиндикације коју утврђује Комисија за праћење нежељених догађаја имунизације и хемиопрофилактике.

(8) За запошљавање здравственог радника у здравственој установи неопходно је да здравствени радник буде вакцинисан против хепатитиса Б, осим у случају постојања медицинске контраиндикације, коју утврђује Комисија за праћење нежељених догађаја имунизације и хемиопрофилактике.

(9) Имунизација се може спроводити и против других заразних болести коју доктор медицине или специјалиста одговарајуће гране медицине препоручи или која се тражи на лични захтјев корисника услуге.

(10) У случају да лице или родитељ, односно старатељ одбије обавезну имунизацију, надлежна здравствена установа писмено обавјештава здравствену инспекцију о томе.

Члан 33.

(1) У случају појаве епидемије заразне болести, одређује се обавезна ванредна вакцинација против те заразне болести за сва лица, односно за одређене категорије лица, ако се утврди опасност од ширења епидемије наведене заразне болести.

(2) Министар наредбом на приједлог Института наређује обавезну вакцинацију из става 1. овог члана.

Члан 34.

(1) Имунизација специфичним имуноглобулином је обавезна за лица којима је по епидемиолошким индикацијама потребна постекспозициона заштита против тетануса, бјеснила и хепатитиса Б.

(2) Хемиопрофилакса се спроводи код лица која су изложена повећаном ризику инфекције од туберкулозе, менингококне болести и маларије, а према препоруци Института и у складу са епидемиолошким индикацијама и код лица која су изложена другим заразним болестима.

(3) Процјена ризика за настанак крвно преносивих инфекција спроводи се у организационој јединици болнице која обавља дјелатност инфектологије.

Члан 35.

(1) Систематску имунизацију почиње здравствена установа у којој је дијете рођено, а наставља надлежна организациона јединица дома здравља на чијем подручју дијете има пребивалиште.

(2) У случају повреде, имунизацију лица против тетануса обавља амбуланта породичне медицине, односно друга организациона јединица здравствене установе у којој се врши збрињавање повријеђеног.

(3) Имунизацију лица изложених повећаном ризику од заражавања хепатитисом Б спроводе Институт и надлежни дом здравља.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, организациона јединица болнице која обавља дјелатност инфектологије и болница за пружање услуга дијализе за пацијенте са дијагнозом поремећаја рада бубрега – у терминалној фази болести, могу да обављају имунизацију својих запослених радника и пацијената на дијализи против хепатитиса Б, ако испуњавају услове за транспорт и чување имунолошких препарата и ако здравствени радник који спроводи имунизацију има сертификат о додатној едукацији из области имунизације, издат од стране Института.

(5) Институт чува вакцине којима се обавља вакцинација према члану 32. став 5. и став 6., те обавља вакцинацију путника у међународном саобраћају.

(6) Здравствена установа одређена за вршење систематске имунизације, мјесечно од Института преузима планиране количине имунолошких препарата, обезбјеђујући механизам одржавања и контроле хладног ланца и свакодневно водећи одговарајућу евиденцију о том.

(7) Организациона јединица болнице која обавља дјелатност инфектологије врши преглед и, у складу са индикацијом, даје прву дозу вакцине против бјеснила, док надлежни дом здравља од Института преузима и даје остале вакцине против бјеснила, у складу са препоруком организационе јединице болнице која обавља дјелатност инфектологије.

(8) Здравствени радник који обавља имунизације дужан је да, у организацији Института, о трошку своје здравствене установе, похађа додатну едукацију из области имунизације и стекне сертификат о додатној едукацији из области имунизације, који обнавља сваке четири године.

(9) Домови здравља, најкасније до јула текуће године за наредну, доносе властите годишње планове обавезне систематске имунизације за подручје јединице локалне самоуправе за коју су основани и о реализацији тих планова обавјештавају Институт, најкасније до 31. јануара наредне године за прошлу.

(10) Институт, у складу са достављеним плановима из става 8. овог члана, сачињава годишњи План потреба за имунолошким препаратима за Републику, који доставља Фонду здравственог осигурања и о реализацији Плана обавјештава Министарство најкасније до 31. марта наредне године за прошлу.

(11) Фонд здравственог осигурања, у складу са годишњим планом потреба за имунолошким препаратима из става 7. овог члана, финансира набавку имунолошких препарата, док Институт врши набавку тих препарата.

(12) Министар доноси Правилник о начину спровођења имунизације и хемиофилактике против заразних болести.

Члан 36.

(1) Преглед лица, контролу вакциналног статуса, постављање контраиндикација, као и вођење прописане евиденције о извршеним имунизацијама обавља доктор медицине.

(2) Примјену имунолошких препарата може обављати доктор медицине, а под надзором доктора медицине и други медицински радник који је стекао сертификат о додатној едукацији из области имунизације.

Члан 37.

Здравствена установа дужна је да врши тестирање крви, ткива, ћелија, органа и другог биолошког материјала добровољних давалаца, у складу са прописима којима се уређује трансфузијска дјелатност, односно дјелатност трансплантација ткива, ћелија и органа.

Члан 38.

(1) Здравствена установа дужна је да предузима организационе, техничке, хигијенске и друге мјере за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите.

(2) Здравствена установа, осим апотеке, доноси Програм мјера за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите.

(3) Предузимање мјера прописаних у складу са ставом 1. овог члана обавеза је свих запослених у установи.

(4) Директор здравствене установе из става 1. овог члана формира организациону јединицу за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите., односно именује надлежно тијело, надлежно лице за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите, на сљедећи начин:

1) клинички центар формира организациону јединицу за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем здравствене заштите и Комисију за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите,

2) болнице и заводи, осим Завода за судску медицину, и Институт организују Комисију за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите,

3) дом здравља, специјалне болнице, те специјалистички центар организују Тим за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите,

4) амбуланте именују належао лице за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите.

(5) Организациона јединица, надлежно тијело, односно надлежна особа из става 3. овог члана, најкасније до 28. фебруара текуће године, доставља директору здравствене установе годишњи извјештај о спровођењу програма мјера за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите за прошлу годину.

(6) Директор здравствене установе обезбјеђује континуирану едукацију запослених у здравственој установи о мјерама спречавања и сузбијању инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите.

(7) Институт пружа стручну помоћ здравственим установама у спречавању и сузбијању инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите.

(8) Здравствена установа секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите може, у складу са епидемиолошким индикацијама, забранити посјете пацијентима.

(9) Институт обавља биолошку контролу стерилизације у здравственим установама, установама за смјештај старих и немоћних лица, те у другим објектима у којима се пружају услуге у којима се нарушава интегритет коже или слузокоже.

(10) Изузетно од става 9. овог члана, здравствена установа, уколико обезбјеђује одговарајуће услове, може за своје потребе обављати биолошку контролу стерилизације, и о томе је дужна водити одговарајућу евиденцију и обавијестити Институт.

(11) Министар доноси Правилник о мјерама за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите.

Члан 39.

Прикупљање, раздвајање, складиштење, превоз и коначно одлагање медицинског отпада у здравственим установама обавља се у складу са прописима којима се уређује управљање медицинским отпадом.

Члан 40.

(1) ДДД као посебну мјеру, на приједлог Института, спроводи надлежна здравствена установа или овлашћени извођач ДДД.

(2) ДДД из става 1. овог члана спроводе се ради сузбијања настале заразне болести ако природа болести налаже спровођење таквих мјера, и као резултат:

1) епидемиолошког надзора у току и након завршетка болести,

2) надзора здравственог инспектора.

(3) Дезинфекција, као посебна мјера, спроводи се на излучевинама, личним и другим предметима, превозним средствима и просторијама у којима је боравило лице оболело од заразне болести, редовно у току болести и након завршетка болести, на трошак корисника објекта или власника превозног средства у којем се обавља дезинфекција.

(4) Дезинсекција, као посебна мјера, спроводи се на лицима, предмету, опреми, простору, јавној површини, превозном средству на којем се налазе инсекти који су

преносници заразних болести, на трошак корисника објекта, органа који управља јавном површином или власника превозног средства, гдје се обавља дезинсекција.

(5) Дератизација, као посебна мјера, спроводи се на свим мјестима на којима постоји могућност задржавања и размножавања глодара који преносе узрочнике заразних болести, на трошак корисника објекта, органа који управља јавном површином или власника превозног средства, гдје се обавља дератизација.

(6) Површине и простори у којима је спроведена дезинфекција, дезинсекција и дератизација као посебна мјера, могу се поново употребљавати након издавања потврде о спроведеној дезинфекцији, дезинсекцији и дератизацији, издатој од здравствене установе или овлашћеног извођача ДДД који су спровели ДДД као посебну мјеру.

Члан 41.

(1) Лица која носе узрочнике трбушног тифуса, салмонелоза, дизентерије и маларије стављају се под здравствени надзор за период док су носиоци узрочника тих болести.

(2) Лица која се враћају из подручја зараженог или угроженог посебно опасном заразном болести, колером или маларијом, те лица за која се посумња да су била у контакту са обољелим од те болести стављају се под здравствени надзор ради праћења њиховог здравственог стања и правовременог предузимања потребних мјера.

(3) Здравствени надзор лица из става 1. и става 2. овог члана, обавља се у здравственој установи у коју се лице јавило, у коју је лице позвано или у коју је лице упућено рјешењем здравственог инспектора или другог инспектора овлашћеног у складу са законом којим се регулише област инспекције.

(4) Здравствени надзор лица из става 1. и става 2. овог члана обавља се у складу са терминима које одреди доктор медицине који прати здравствено стање лица.

(5) Лица које је путовало ван Републике, у случају потребе, дужно је да даје тачне податке о свом здравственом стању за вријеме путовања, као и да се након путовања одазове здравственим прегледима у надлежној здравственој установи у Републици.

(6) Министар доноси Правилник о обављању здравственог надзора над лицима која носе узрочнике одређених заразних болести и над путницима у међународном саобраћају који долазе из подручја зараженог или угроженог посебно опасном заразном болести, колером или маларијом.

Члан 42.

(1) У циљу спречавања и сузбијања заразне болести, страном држављанину који у Републику долази ради запошљавања, школовања или другог стручног усавршавања, Институт или дом здравља, у складу са надлежностима, а на трошак страног држављанина, обезбјеђује преглед доктора медицине, медицински поступак, вакцинацију или другу мјеру заштите.

(2) Приликом доласка лица из става 1. овог члана, надлежни инспекцијски орган или надлежни доктор медицине може захтијевати сљедеће податке или радње:

- 1) информације у вези са одредиштем и контактима путника на одредишту,
- 2) информације у вези са планом путовања путника, с циљем провјере путовања или боравка у близини зараженог подручја,
- 3) најмање инвазиван преглед доктора медицине, са којим се постиже мјера спречавања и сузбијања заразне болести,
- 4) преглед пртљага или превозног средства путника.

(3) Преглед из става 2. тачка 3) овог члана обавља се уз претходну сагласност путника или сагласност родитеља, односно старатеља путника.

(4) У случају обављања вакцинације или пружања друге мјере заштите од заразне болести, путник или родитељ, односно старатељ путника, морају бити информисани о сваком евентуалном ризику повезаним са невакцинацијом или другом мјером заштите од заразне болести.

ГЛАВА IV

ВАНРЕДНЕ МЈЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И СУЗБИЈАЊЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Члан 43.

(1) Ванредне мјере за спречавање и сузбијање заразних болести спроводе се у ситуацији у којој долази до угрожавања безбједности и здравља људи, постојањем непосредне опасности за масовно преношење заразних болести.

(2) Ванредне мјере из става 1. овог члана обухватају:

1) ограничење кретања у зараженом и угроженом подручју и стављање под здравствени надзор лица које је било у контакту за зараженим лицем,

2) ограничење или забрану промета поједине или свих врста робе и средстава на одређеном подручју,

3) престанак рада васпитно-образовних установа и забрану окупљања на јавним мјестима,

4) увођење обавезног ангажовања запослених у здравственим установама и других грађана на отклањању посљедица настале ситуације,

5) ванредну вакцинацију, односно хемиопрофилактику,

6) изолацију обољелих у кућним условима или другом адаптираном објекту, када због масовног обољевања није могућа изолација у здравственој установи,

7) уступање и адаптацију других објеката и ангажовање потребних средстава и опреме за потребе здравствене службе,

8) успостављање карантина и стављање у карантин лица које је било у контакту са лицем обољелим од посебно опасне заразне болести, те у складу са препорукама и друге мјере које природа болести налаже, односно мјере које предложи Свјетска здравствена организација,

9) информисање јавности о актуелној епидемиолошкој ситуацији, постојећим ресурсима, мјерама које се предузимају и које треба да предузму грађани.

Члан 44.

(1) Дом здравља пријављује Институту појаву епидемије заразне болести за подручје јединице локалне самоуправе, за коју је основан или у оквиру које дјелује.

(2) У складу са епидемиолошким надзором и процјеном ризика за појаву и ширење заразне болести, Институт даје процјену о угроженом и зараженом подручју, те Министарству здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: Министарство) предлаже проглашење епидемије од већег епидемиолошког значаја.

(3) На основу процјене и приједлога Института из става 2. овог члана, министар наредбом проглашава појаву епидемије од већег епидемиолошког значаја и наређује мјере које се у том случају морају спроводити на зараженом подручју.

(4) На приједлог Института, градоначелник, односно начелник општине Одлуком проглашава појаву епидемије и доноси мјере за спровођење противепидемијске заштите за подручје јединице локалне самоуправе.

(5) На приједлог Института, министар доноси Наредбу о престанку епидемије од већег епидемиолошког значаја.

(6) На приједлог Института, градоначелник, односно начелник општине доноси Одлуку о престанку епидемије заразне болести за подручје јединице локалне самоуправе.

Члан 45.

(1) Процјена ризика за припрему и одговор на појаву посебно опасне заразне болести подразумијева прикупљање, обраду и извјештавање о свим подацима потребним за умањење могућих посљедица насталих усљед појаве посебно опасне заразне болести.

(2) Институт врши процјену ризика за припрему и одговор на појаву посебно опасне заразне болести у Републици.

(3) Републички орган, јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица дужни су да пруже подршку и омогуће обављање свих потребних радњи у вези са процјеном ризика за појаву посебно опасне заразне болести или процјеном капацитета за одговор на појаву посебно опасне заразне болести.

Члан 46.

(1) Ако се појави епидемија заразне болести са бројем обољелих који премашује болничке капацитете, изолација и лијечење може се спроводити и у другим адаптираним објектима или у кућним условима, у којима се могу обезбиједити предуслови за лијечење и изолацију лица обољелих од заразних болести.

(2) У случају потребе изолације и лијечења лица обољелих од заразне болести, јединица локалне самоуправе доноси одлуку о коришћењу објеката у свом власништву за наведене потребе на својој територији.

ГЛАВА V

ОСТАЛЕ МЈЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И СУЗБИЈАЊЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Члан 47.

(1) Сахрањивање, ексхумација и превоз умрлих лица мора се вршити на начин који онемогућава ширење заразне болести.

(2) Превоз умрлих лица врше правна лица или предузетници регистровани за обављање те дјелатности, намјенским возилом.

(3) Превоз умрлих у међународном саобраћају може се вршити и средствима јавног превоза, у складу са међународним прописима.

(4) У случају смрти од посебно опасне заразне болести, опремање умрлог лица обавља се у здравственој установи у којој је лице умрло.

Члан 48.

(1) Здравствени инспектор рјешењем може одгодити сахрањивање лица умрлог од заразне болести до добијања обдукционог налаза или убрзати сахрањивање ако пријети опасност од ширења заразне болести на друга лица.

(2) Преношење умрлих лица из иностранства у Републику врши се на основу рјешења министра.

(3) Ексхумација и преношење умрлих лица унутар Републике и из Републике у иностранство обавља се уз документацију коју издаје јединица локалне самоуправе, на начин да на захтјев члана уже породице умрлог лица или њиховог пуномоћника, здравствени инспектор или други инспектор овлашћен у складу са законом којим се регулише област инспекције, рјешењем утврђује услове за ексхумацију и пренос умрлог лица.

(4) Ексхумација умрлих лица у Републици обавља се у присуству здравственог инспектора или другог инспектора овлашћеног у складу са законом којим се регулише област инспекције.

(5) Лице које је умрло од жуте грознице, куге или вирусне хеморагичне грознице, осим хеморагичне грознице са бубрежним синдромом, може се ексхумирати тек по истеку године дана од дана сахрањивања.

(6) Министар доноси Правилник о начину и условима под којима се врши сахрањивање, ексхумација и превоз умрлих лица.

Члан 49.

(1) У циљу развијања, јачања и одржавању капацитета за праћење, рано упозоравање, процјену и одговора на озбиљну прекограничну пријетњу здрављу у Републици, Министарство сарађује са здравственим установама и другим надлежним органима страних држава кроз:

1) ширење добре праксе и искуства у планирању приправности и одговора на озбиљну прекограничну пријетњу здрављу,

2) подршку спровођењу кључних захтјева за развој капацитета за спровођење Међународних здравствених прописа.

(2) Министар, на приједлог Института, доноси наредбу о спровођењу мјера у циљу заштите становништва у случају озбиљних прекограничних пријетњи здрављу.

ГЛАВА VI НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА И СУБЈЕКТА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Члан 50.

(1) У случају појаве посебно опасне заразне болести, злоупотребе биолошког агенса, те епидемије од већег епидемиолошког значаја може се прогласити ванредна ситуација, сходно одредбама закона којим се прописује заштита и спасавање у ванредним ситуацијама.

(2) Мјере које се предузимају у случају ванредне ситуације су опште, посебне и ванредне мјере утврђене овим законом.

Члан 51.

У случају проглашења ванредне ситуације изазване заразном болести, субјекти заштите и спасавања обезбјеђују средства за заштиту и спасавање, те средства за отклањање посљедица у складу са законом којим се уређује област заштите и спасавања.

Члан 52.

(1) У циљу спровођења заштите становништва од заразних болести Министарство, на приједлог Института, доноси годишњи Програм мјера за спречавање и сузбијање, елиминацију и ерадикацију заразних болести за подручје Републике.

(2) Министарство на основу извјештаја Института о праћењу кретања заразних болести у Републици, те ближем и ширем окружењу, остварује сарадњу са Свјетском здравственом организацијом, Европским центром за контролу болести и другим надлежним органима и међународним институцијама.

(3) У циљу спровођења активности спречавања и сузбијања, елиминације и ерадикације заразних болести министар формира комисије и друга радна тијела.

Члан 53.

(1) Органи републичке управе доносе властите планове за ванредне ситуације у којима може доћи до масовног оболијевања становништва од заразне болести.

(2) Скупштине јединица локалне самоуправе доносе властити годишњи Програм мјера за спречавање и сузбијање, елиминацију и ерадикацију заразних болести на своме подручју, усклађене са програмом из члана 52. став 1. овог закона, те обезбјеђују средства, одређују извршиоце, рокове извршења и врше надзор над спровођењем планираних мјера.

Члан 54.

(1) Институт је у области заштите становништва од заразних болести надлежан и да:

1) планира, спроводи, координише и процјењује спровођење епидемиолошког надзора на територији Републике, доноси упутство за епидемиолошки надзор, доноси дефиницију случаја заразне болести наведене у члану 6. овог закона, односно дефиницију случаја друге заразне болести у складу са потребом,

2) планира, спроводи, координише и процјењује епидемиолошки надзор на територији Републике у вези са здравственим стањима која се доводе у везу са појавом и ширењем болести непознатог поријекла,

3) систематски обједињује, анализира и тумачи податке добијене епидемиолошким надзором над заразним болестима и болестима непознатог поријекла,

4) припрема и са одговарајућим актима Европске уније усклађује стандардне оперативне процедуре система раног узбуњивања у области надзора над заразним болестима,

5) мјесечно, а по потреби и седмично или дневно, доставља информације о земљама у којима постоји епидемија или ризик од оболијевања од заразних болести, а које се могу унијети у Републику, и о томе обавјештава Министарство и надлежну инспекцију, ради предузимања мјера здравственог надзора,

б) пружа стручну и другу помоћ домовима здравља и другим здравственим установама и врши стручни надзор над спровођењем појединих мјера заштите од заразних болести.

(2) С циљем планирања приправности и одговора на озбиљну прекограничну пријетњу здрављу, Институт:

1) утврђује, прати и ажурира статус спровођења мјера за планирање приправности и одговора на озбиљну прекограничну пријетњу здрављу,

2) предлаже и спроводи мјере усмјерене на координацију и комуникацију са републичким органима, јединицама локалне самоуправе, здравственим установама, те другим правним лицима и предузетницима,

3) у складу са планираним мјерама приправности, одговора на озбиљну прекограничну пријетњу здрављу и извјештава Министарство.

(3) У случају када се процијени да је озбиљна прекогранична пријетња здрављу неуобичајена или неочекивана за мјесто и вријеме појаве у Републици, да узрокује или може да узрокује значајно оболијевање или умирање људи, да се брзо шири и да може премашити капацитете одговора на пријетњу, те да утиче или може утицати на сусједна подручја или државе, Институт у року од 24 часа од сазнања обавјештава Министарство о озбиљној прекограничној пријетњи.

ГЛАВА VII

ФИНАНСИРАЊЕ МЈЕРА ЗА ЗАШТИТУ ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Члан 55.

(1) Трошкове тестирања и вакцинације против хепатитиса Б за запослене здравствене раднике, те за здравствене сараднике и друга лица из здравствене установе која долазе у контакт са инфективним материјалом сноси послодавац, а за ученике и студенте здравствених струка Фонд здравственог осигурања Републике Српске.

(2) Трошкови пружања здравствених услуга које се односе на превенцију и лијечење заразних болести у редовним приликама регулишу се у складу са прописима из области здравственог осигурања.

Члан 56.

(1) Трошкови спровођења мјера у случају проглашења епидемије заразне болести за подручје Републике финансирају се из буџета Републике.

(2) Трошкови спровођења мјера у случају проглашења епидемије за подручје јединице локалне самоуправе финансирају се из буџета јединица локалне самоуправе.

Члан 57.

Средства за спровођење заштите становништва од заразних болести која нису утврђена овим законом, а чија појава може угрозити здравље становништва Републике и од заразних болести чији је узрочник непознат, као и средства за спречавање и сузбијање епидемија заразних болести, обезбјеђују се у буџету Републике, односно у буџету јединице локалне самоуправе.

ГЛАВА VIII НАДЗОР

Члан 58.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство.

(2) Надзор над спровођењем овог закона врши здравствена инспекција, инспекција за храну и ветеринарска инспекција.

(3) Надзор над спровођењем мјера прописаних овим законом у објектима у којима се обавља производња и промет хране и снабдијевање становништва водом за пиће обавља инспекција за храну.

(4) Надзор над спровођењем мјера прописаних овим законом у објектима у којима се обавља производња и промет хране животињског поријекла обавља ветеринарска инспекција.

(5) Надзор над спровођењем мјера прописаних овим законом, који није у надлежности инспекције за храну и ветеринарске инспекције, обавља здравствена инспекције.

Члан 59.

У вршењу надзора над примјеном овог закона надлежни инспектор је овлашћен да:

1) налаже отклањање санитарно-техничких недостатака и одржавање хигијене у објектима у којима се обавља пословна дјелатност на јавним мјестима и средствима јавног саобраћаја, и вођење прописаних евиденција о одржавању хигијене,

2) налаже испитивање микробиолошке чистоће у објектима из члана 11. став 3. овог закона,

3) забрани промета хране, предмета опште употребе, воде, лијекова, медицинских средстава и других производа намијењених за људску употребу ако садрже патогене узрочнике заразних болести, односно ако не испуњавају прописане микробиолошке критеријуме,

4) забрани употребу просторија док се не отклоне утврђени недостаци ако су недостаци такве природе да се не могу отклонити у току обављања дјелатности,

5) налаже спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације,

6) забрани обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације лицима која не испуњавају услове који се односе на кадар, простор и опрему за обављање тих послова,

7) налаже обављање санитарних прегледа лица запослених на пословима из члана 20. овог закона,

8) забрани рад лицу које ради на пословима из члана 20. овог закона код којег је утврђена заразна болест или клицоноштво, док се не излјечи или док не престане клицоноштво,

9) налаже посебну едукацију из члана 20. т. 1) до 6) овог закона,

10) налаже епидемиолошко истраживање у случају појаве заразне болести,

11) налаже лабораторијско испитивање узрочника заразне болести,

12) забрани лабораторијско испитивање узрочника заразне болести установи која не испуњава прописане услове и установи која овим законом није одређена за испитивање биолошког материјала приликом обављања санитарних прегледа,

13) налаже вођење евиденције о заразним болестима, пријављивање заразних болести и достављање извјештаја о откривеним узрочницима заразних болести,

- 14) налаже лицу обављање здравствених прегледа, лијечење, изолацију и стављање у карантин,
- 15) налаже превоз санитетским возилом и дезинфекцију превозних средстава,
- 16) налаже имунизацију и хемопрофилаксу против заразних болести,
- 17) налаже забрану примјене вакцина здравственим установама које нису одређене за ту врсту вакцинације,
- 18) налаже тестирање крви, ткива и другог биолошког материјала код добровољних даваоца,
- 19) налаже предузимање мјера и доношење програма за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са услугама здравствене заштите,
- 20) забрани коришћење одређених просторија здравствене установе ако предузетим мјерама није сузбијена епидемија болести повезана са услугама здравствене заштите, док се не изврши потпуна санација тих просторија,
- 21) налаже стављање под здравствени надзор лица које долази из подручја зараженог или угроженог посебно опасном заразном болести, колером или маларијом, те лица за која се посумња да су била у контакту са обољелим од те болести,
- 22) забрани ексхумацију умрлог лица ако нису предузете мјере за спречавање ширења заразе,
- 23) забрани предају умрлих од заразне болести лицима која нису регистрована за обављање погребне дјелатности и превоз возилом које није намијењено за те сврхе,
- 24) налаже да се одгоди или убрза сахрана лица умрлог од заразне болести,
- 25) налаже међусобно обавјештавање здравствене и ветеринарске службе,
- 26) налаже спровођење других мјера прописаних овим законом и забрани друге радње и поступке супротне овом закону.

ГЛАВА IX

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај здравствена установа ако:

- 1) обавља послове дезинфекције, дезинсекције и дератизације као овлашћени извођач ДДД послова без доказа о испуњавању прописаних услова (члан 12),
- 2) не обезбиједи резерве лијекова, дезинфекционих средстава, заштитних и других медицинских средстава и опреме за редовно обављање дјелатности и употребу у случају избијања епидемије (члан 17. став 1),
- 3) не спроводи посебне мјере за спречавање и сузбијање заразних болести (члан 18),
- 4) својим радницима не обезбиједи санитарни надзор (члан 20. став 1. тачка 8),
- 5) санитарни надзор обавља супротно овом закону и подзаконским актима (чл. 21. и 22),
- 6) утврди заразну болест или клицоноштво код лица које подлијеже санитарном надзору, а о томе не обавијести надлежну инспекцију и послодавца (члан 22. став 1),
- 7) има запослено лице код кога је санитарним прегледом утврђена заразна болест или клицоноштво (члан 22. став 2),
- 8) обавља лабораторијско утврђивање узрочника супротно закону (члан 25. став 2),
- 9) лабораторијски утврди узрочника заразне болести, а не обавијести подносиоца захтјева, хигијенско-епидемиолошку службу дома здравља и надлежну инспекцију (члан 25. став 3),

- 10) биолошки материјал преноси супротно овом закону (члан 25. став 4),
- 11) лицу оболелом од опасне заразне болести не обезбиједи превоз санитарским возилом и/или не изврши дезинфекцију и дезинсекцију возила након превоза (члан 29. став 3),
- 12) не пријави заразну болест или стање које подлијеже обавезном пријављивању (члан 30),
- 13) не обавијести ветеринарску организацију о појави и кретању зооноза (члан 31),
- 14) имунизацију и хемопрофилаксу обавља супротно овом закону и подзаконским актима донесеним на основу овог закона (чл. 32, 33, 34. и 35),
- 15) запосли здравственог радника који није вакцинисан против хепатитиса Б (члан 32. став 8) или радницима у установи не обезбиједи вакцинацију против хепатитиса Б (члан 55. став 1),
- 16) не обавијести надлежну здравствену инспекцију о одбијању обавезне имунизације (члан 32. став 10),
- 17) не предузима мјере за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са услугама здравствене заштите и о томе не изради посебан програм (члан 38),
- 18) непрописно врши прикупљање, раздвајање, складиштење, превоз и коначно одлагање медицинског отпада (члан 39),
- 19) не обавља здравствени надзор над лицима која носе узрочнике трбушног тифуса, салмонелоза, дизентерије и маларије (члан 41. став 1),
- 20) не обавља здравствени надзор над лицима која се враћају из подручја зараженог или угроженог посебно опасном заразном болести, колером или маларијом или је путовало ван Републике и није дало тачне податке о свом здравственом стању за вријеме путовања, односно након путовања се није одазвало здравственим прегледима у надлежној здравственој установи у Републици (члан 41. ст. 2. и 3),
- 21) не спроводи мјере за спречавање и сузбијање заразних болести одређене подзаконским актима (члан 44),
- 22) одбије пружање подршке у процјени капацитета за одговор на појаву посебно опасне заразне болести (члан 45),
- 23) умрло лице преда на превоз нерегистрованом лицу или ако не опреми лице умрло од опасне заразне болести (члан 47),
- 24) не спроводи мјере одређене наредбом министра у случају озбиљних прекограничних пријетњи здрављу (члан 49. став 2).
- (2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у здравственој установи новчаном казном од 200 КМ до 2.000 КМ.
- (3) Новчаном казном од 100 КМ до 1.000 КМ казниће се за прекршај здравствени радник ако не пријави заразну болест или стање које подлијеже обавезном пријављивању и не предузима мјере за спречавање и сузбијање заразних болести повезаних са пружањем услуга здравствене заштите (чл. 30. и 38).
- (4) Новчаном казном од 100 КМ до 1.000 КМ казниће се родитељ, односно старатељ дјетета ако одбије вакцинацију дјетета вакцином из програма обавезне систематске имунизације (члан 32).

Члан 61.

(1) Новчаном казном од 2.000 до 10.000 КМ казниће се за прекршај правно лице или предузетник који обавља пословну дјелатност ако:

1) не обезбиједи прописане санитарно-хигијенске услове и не одржава хигијену у својим објектима и њиховој околини и не донесе План хигијене одржавања објекта (члан 9),

2) не осигура здравствену исправност воде за пиће или воде за техничке, санитарне, спортско-рекреативне и терапијске потребе (члан 10),

3) стави у употребу храну, воду за пиће, воду за санитарне, спортско-рекреативне и терапеутске потребе, предмете опште употребе, лијекове, медицинска средства, други производ, предмет или ствар која садржи патогене узročнике заразне болести (члан 11. став 1),

4) не обезбиједи прописане критеријуме микробиолошке чистоће опреме, уређаја, превозних средстава, радних површина, ваздуха, радне одјеће и руку радника (члан 11. став 2),

5) не води прописане евиденције и не доставља извјештаје у прописаним роковима (члан 13),

6) не прибави оцјену успјешности систематске дезинсекције и дератизације од Института (члан 16. став 6),

7) не обавља превентивну дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију или не омогући обављање систематске дезинсекције и дератизације или за послове дезинфекције, дезинсекције и дератизације ангажује лице које не посједује рјешење министра о испуњавању прописаних услова (чл. 14. и 15),

8) обавља послове дезинфекције, дезинсекције и дератизације без доказа о испуњавању прописаних услова (члан 12),

9) не обезбиједи санитарне прегледе запослених лица (члан 20),

10) држи на раду лице код кога је утврђена болест или клицоноштво (члан 22),

11) не обезбиједи посебну едукацију запослених лица (члан 23),

12) својим радницима не обезбиједи вакцинацију против хепатитиса Б (члан 55. став 1),

13) стерилизацију опреме за виšekратну употребу којом се нарушава интегритет коже или слузокоже, не обавља редовну и/или повремену контролу стерилизације (члан 38),

14) не обавља биолошку контролу стерилизације (члан 38. ст. 9, 10. и 11),

15) не спроводи мјере за спречавање и сузбијање заразних болести одређене актом министра и јединице локалне самоуправе (члан 45),

16) врши превоз умрлог лица, а није регистровано за обављање погребне дјелатности или превоз врши ненамјенским возилом (члан 47),

17) врши ексхумацију и/или пренос умрлог лица без прописане документације (члан 48),

18) не спроводи мјере одређене наредбом министра у случају озбиљних прекограничних пријетњи здрављу (члан 49).

(2) Новчаном казном од 150 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 500 КМ до 5.000 КМ.

Члан 62.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај ветеринарска организација која не обавијести здравствену установу о појави антропозооза, у складу са посебним прописом који доноси министар (члан 31).

(2) Новчаном казном од 200 КМ до 2.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у ветеринарској организацији.

(3) Новчаном казном од 200 КМ до 2.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана предузетник који обавља ветеринарску дјелатност.

Члан 63.

Новчаном казном од 100 КМ до 1.000 КМ казниће се физичко лице ако:

- 1) одбије да се изолује, хоспитализује и лијечи од заразне болести (члан 29),
- 2) одбије да се вакцинише против хепатитиса Б (члан 32),
- 3) одбије да се стави под здравствени надзор (члан 41),
- 4) одбије давање података о путовању, преглед пртљага или превозног средства (члан 42),
- 5) врши ексхумацију или превоз умрлог лица без прописане документације (члан 48).

ГЛАВА X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

(1) Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети правилнике о:

- 1) санитарно-техничким и хигијенским условима за јавне површине и пословне објекте (члан 9. став 8),
- 2) поступку утврђивања критеријума микробиолошке чистоће (члан 11. став 4),
- 3) условима и поступку за утврђивање услова који се односе на кадар, простор и опрему и о висини трошкова за утврђивање испуњености услова за овлашћеног извођача (члан 12. став 2),
- 4) начину обављања дезинфекције, дезинсекције и дератизације (члан 15. став 7),
- 5) начину спровођења санитарног надзора у вези са обављањем санитарног прегледа и праћење клицоноштва откривеног санитарним прегледом (члан 21. став 7),
- 6) садржају и начину спровођења посебне едукације (члан 23. став 10),
- 7) начину одређивања референтне лабораторије за испитивање узрочника заразних болести (члан 26. став 8),
- 8) начину пријављивања, садржају евиденције и садржају пријаве о заразним болестима (члан 30. став 7),
- 9) начину међусобног обавјештавања здравствене установе и ветеринарске организације о појави и кретању зооноза (члан 31. став 7),
- 10) начину спровођења имунизацији и хемиофилактици против заразних болести (члан 35. став 12),
- 11) мјерама за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите (члан 38. став 11),
- 12) обављању здравственог надзора над лицима која носе узрочнике одређених заразних болести и над путницима у међународном саобраћају који долазе из подручја зараженог или угроженог посебно опасном заразном болести, колером или маларијом (члан 41. став 4),
- 13) начину и условима под којима се врши сахрањивање, ексхумација и превоз умрлих лица (члан 48. став 6).

(2) Министар ће најкасније до 30. новембра текуће године донијети годишњи Програм мјера за спречавање и сузбијање, елиминацију и ерадикацију заразних болести за наредну годину (члан 52. став 1).

Члан 65.

До доношења подзаконских аката утврђених овим законом примјењиваће се акти који су важили прије ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 66.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник Републике Српске“, број 14/10).

Члан 67.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 02/1-021-982/17
Датум: 13. септембар 2017. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић